

18. Dělitel

Dělitele (dělitelnost) určujeme **podle zbytku** při dělení

$$24 : 8 = 3 \quad \text{zb. } 0$$

Číslo 8 **je dělitelem** čísla 24 nebo opačně číslo 24 **je dělitelné** číslem 8, protože číslo 24 lze vydělit číslem 8 beze zbytku

$$32 : 7 = 4 \quad \text{zb. } 4$$

Číslo 7 **není dělitelem** čísla 32 nebo opačně číslo 32 **není dělitelné** číslem 7, protože číslo 32 nelze vydělit číslem 7 beze zbytku

1) Doplněte, zda číslo **je** nebo **není** dělitelem

a) číslo 4 dělitelem čísla 27	g) číslo 14 dělitelné číslem 3
b) číslo 5 dělitelem čísla 55	h) číslo 27 dělitelné číslem 9
c) číslo 9 dělitelem čísla 45	i) číslo 63 dělitelné číslem 8
d) číslo 7 dělitelem čísla 48	j) číslo 35 dělitelné číslem 7
e) číslo 2 dělitelem čísla 24	k) číslo 63 dělitelné číslem 5
f) číslo 8 dělitelem čísla 28	l) číslo 26 dělitelné číslem 6

Každé přirozené číslo větší než 1 má alespoň dva různé dělitele – číslo 1 a samo sebe

2) Napište všechny dělitele čísla

- a) 18 -
- b) 35 -
- c) 23 -
- d) 24 -

3) Napište všechna čísla menší než 20, která mají pouze 2 dělitele.

4) Napište číslo menší než 50, které má nejvíce dělitelů.

5) Napište, co nejvíce dělitelů čísla 60.

6) Zakroužkujte všechny dělitele čísla:

- a) 18 - 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
- b) 25 - 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
- c) 42 - 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
- d) 48 - 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
- e) 77 - 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
- f) 90 - 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
- g) 91 - 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

7) Zakroužkujte všechna čísla dělitelná:

- a) 2 - 24 27 32 36 42 47 49 54 62 75 77 80
- b) 3 - 15 24 27 32 36 48 56 64 67 72 75 80
- c) 4 - 15 25 33 36 44 50 62 68 73 80 85 88
- d) 5 - 24 28 35 36 40 45 48 54 70 75 80 89
- e) 6 - 15 24 27 32 36 48 56 64 67 72 77 85
- f) 7 - 14 25 33 35 42 45 48 72 84 88 90 91
- g) 8 - 16 27 33 35 40 54 60 64 70 75 80 89

8) Napište největší dvojciferné číslo dělitelné 7.

9) Napište největšího dělitele čísla 45.

10) Napište největší jednociferné číslo dělitelné 4.

11) Napište nejmenší trojciferné číslo dělitelné 3.

12) Napište všechny liché dělitele čísla 30.

Násobek

Násobek je opak dělitele

Když číslo 8 je **dělitel** čísla 32, pak číslo 32 je **násobek** čísla 8

Př. číslo 25 je násobek čísla 5.

číslo 32 není násobek čísla 7

1) Doplňte **je x není**:

a) číslo 35 násobek čísla 5

b) číslo 45 násobek čísla 8

c) číslo 42 násobek čísla 7

d) číslo 24 násobek čísla 9

e) číslo 45 násobek čísla 6

d) číslo 36 násobek čísla 9

e) číslo 28 násobek čísla 4

2) Napište prvních 10 násobků čísla:

a) 7 -

b) 9 -

c) 15 -

3) Zakroužkujte všechny násobky čísla:

a) 6 24 28 32 36 40 42 49 54 63 75

b) 8 15 24 27 32 36 48 56 64 67 72

c) 11 15 25 33 35 55 58 60 72 88 90

4) Napište největší dvojciferný násobek čísla 13

5) Napište nejmenší trojciferný násobek čísla 8

6) Napište kolik jednociferných násobků má číslo 2

7) Napište kolik dvojciferných násobků má číslo 14

8) Doplňte je x není:

a) číslo 8 dělitel čísla 48

b) číslo 35 násobek čísla 7

c) číslo 9 dělitel čísla 64

d) číslo 45 násobek čísla 5

e) číslo 81 dělitelné číslem 9

f) číslo 32 násobek čísla 6

g) číslo 6 dělitel čísla 46

9) Doplňte chybějící údaj:

a) číslo 6 je čísla 54

b) číslo 56 násobek čísla 7

c) číslo 63 není čísla 8

d) číslo 32 násobek čísla 5

e) číslo 72 dělitelné číslem 9

f) číslo 60 je čísla 6

g) číslo 8 není čísla 42

